

за своє навчання і розвивати вміння вчитися. Для цього вчитель має бути обізнаним з проблемами психології учнів шкільного віку. Тільки за тих умов підбір та використання інтерактивних методів навчання буде більш раціональним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт початкової освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018>. (дата звернення: 28.08.2023).
2. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI ст.) Освіта. 1993. № 44-46.
3. Про освіту: закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2145-19> (дата звернення: 28.08.2023).
4. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в 5-ти томах. Т. 1: Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Духовний світ школяра. К.: Радянська школа, 2006. 654 с.

ПСИХОАНАЛІЗ У ДОСЛІДЖЕННІ СТАТЕВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Гнатюк Л. В.

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми «Психологія»
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Михальчук Ю. О.

*кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри психології
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Статева ідентифікація найбільш глибоко досліджена у психоаналізі З. Фрейда, одного із перших учених, який наголошував на важливості сексуальної сфери у психіці людини, хто спробував простежити шлях розвитку сексуальності в її онтогенезі. На кожній із встановлених З. Фрейдом стадій психосексуального розвитку особистості ерогенні зони є фокусом її прагнень, і від того, яким чином вони задовольнятимуться, багато в чому залежатимуть проблеми у статевій поведінці дорослого. Саме дитячий вік, особливо від немовляти до шести років, коли індивід проходить три із п'яти стадій психосексуального розвитку, закладає основи психології сексуальності. Якщо попередні стадії психосексуального розвитку особи були пов'язані з власним тілесним «Я», то з підліткового віку нарцисизм або аутоеротизм дитини зникає, поступаючись спрямованості сексуальних інтересів на інших людей. Вони, як об'єкти сексуального задоволення, сприяють розвитку чуттєвості, потягів, потреб, інтересів дорослої людини, тобто формуванню «вторинної сексуальності». Згідно з дослідженнями

3. Фроїда, лише за ідеальних умов виховання індивід переходить у своєму розвитку від однієї психосексуальної стадії до іншої. Він вважав, що особистість тоді розвивається гармонійно, повноцінно, коли вона додержується наведених вище моделей, коли не порушується її статевая ідентифікація [3]. Отже, в психоаналізі ідентифікація інтерпретується як неусвідомлений процес наслідування поведінки або певних якостей тієї особистості, з якою індивід себе ототожнює. Традиційна психоаналітична концепція приписує основну роль у статевій диференціації біологічним факторам і вважає основним її механізмом ідентифікацію дитини з батьками.

Ганна Фройд, як і її батько, підкреслює, що дитина несвідомо імітує поведінку дорослих представників своєї статі, насамперед своїх батьків. У своїх роботах Г. Фройд також звертає увагу на комплексні механізми захисту свого «Я». Цей механізм включає інтроєкцію і проєкцію. Проєкція – це процес приписування суб'єктом іншій людині своїх думок, рис, мотивів і почуттів, які викликають у самого суб'єкта почуття провини і тривоги. Інтроєкція – це втілення у власній індивідуальній формі особистісних властивостей іншої людини. Г. Фройд характеризувала юність як період внутрішнього конфлікту, психічної нерівноваги та неспокійної поведінки. Суперечливість поведінки підлітків обумовлена внутрішніми конфліктами, які супроводжуються статевими змінами в організмі. Одна із найпомітніших змін, які відбуваються в пубертатний період, є посилення інстинктивних потягів: її основним джерелом є статеве визрівання, яке супроводжується зростанням інтересу до статевої сфери. Імпульси «Воно» в підлітковому віці посилюються і кидають прямий виклик «Я» і «Зверх-Я» індивіда. Отже, в пубертатний період немовби відроджується інфантильна сексуальність і агресивність раннього дитинства. Для гармонії між «Воно», «Я» і «Зверх-Я» потрібно, щоб «Зверх-Я» встигло достатньо розвинути в латентний період [2].

Згідно з концепцією К. Юнга, поняття мужності-жіночності розглядаються як показники зрілості-незрілості особистості, внаслідок чого первинною є фемінна ідентичність, від якої індивідові слід звільнитися в процесі свого розвитку. Між цими структурами існують стосунки протилежності, які можуть варіюватися від конфронтації та боротьби до гармонії. Фемінність у концепції К. Юнга розглядається також як характеристика невротичного зв'язку з матір'ю – індивід з інфантильними настановами, з сильними батьківськими імаго виявляє слабкість, безпомічність, прив'язаність до матері аж до ідентифікації себе з нею.

Ще один аспект статевої ідентичності у концепції К. Юнга пов'язаний з архетипами Аніми та Анімуса (жіноча частина у чоловіка і чоловіча частина у жінки). Якщо чоловік відчуває, що мати вчинила на нього негативний вплив, то його Аніма нерідко буде виявлятися в депресивному і дратівливому настрої, у почутті невпевненості та небезпеки, а також в образливості та ранимості. Якщо ж чоловік здатний подолати подібні негативні нападки, що завдають йому болю, то це може навіть стати йому в пригоді та посилити його маскуліність. З іншого боку, якщо чоловік мав позитивний досвід у стосунках зі своєю матір'ю, це також може вплинути на його Аніму – чоловік стає або «жіночно-чуттєвий» або

сенситивним недоторкою. Юнг зазначав, що культурний стереотип суспільства орієнтує розвиток на вияв лише однієї грані «Я». Проте тільки відкриваючи в собі статевопротилежні якості, людина наближається до природного «Я» [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Городнова Н.М. Вплив біологічних та соціальних чинників на формування статевих ідентифікацій. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2002. № 3. С. 161-169.
2. Городнова Н.М. Психокорекція статеворольової ідентифікації підлітків. *Наука і Освіта*. 2004. № 3. С. 36-39.
3. Фройд З. Вступ до психоаналізу. Тернопіль : НК «Богдан». 2018.

МОНІТОРИНГ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Грещук В. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Більшість педагогів погоджуються, що дошкільна освіта – це певна послуга, в якій є замовник та, відповідно, виконавець. Відповідно, ця послуга повинна мати певні показники якості її надання. З точки зору вчителів, батьків, спеціалістів ЗДО якість дошкільної освіти досі визначається не легкою адаптацією дітей до реалій початкової школи, а через задоволеність вчителів початкової освіти рівнем інтелектуальної підготовки випускників ЗДО.

Упровадження моніторингу якості системи дошкільної освіти дозволить виявити «слабкі ланки» в організації освітнього процесу і диференціювати планування освітньої роботи в кожному ДНЗ. Та тільки при здійсненні моніторингу освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку, слід пам'ятати, що головне не обсяг наявних знань у дітей, а вміння використовувати набуті знання в житті.

Моніторинг – це засіб контролю за освітнім процесом, форма організації збору, зберігання, оброблення та розповсюдження інформації про діяльність педагогічного колективу ДНЗ, що забезпечує безперервне стеження за станом освітньої роботи і прогнозування розвитку дошкільної освіти.

Метою моніторингу є вивчення стану реалізації завдань Базового компонента дошкільної освіти, стану організації освітнього процесу в ЗДО.

Завдання моніторингового дослідження в ЗДО:

1. Виявити якість практичної реалізації завдань Базового компоненту дошкільної освіти та отримати об'єктивну інформацію про якість дошкільної освіти, а також прогнозувати її розвиток.